

Op hoge poten (3)

Adrie Streefland

FOTO: ADRIE STREEFLAND

Paartje Stelkluut op het Landje van Geijssel, 1 mei 2019

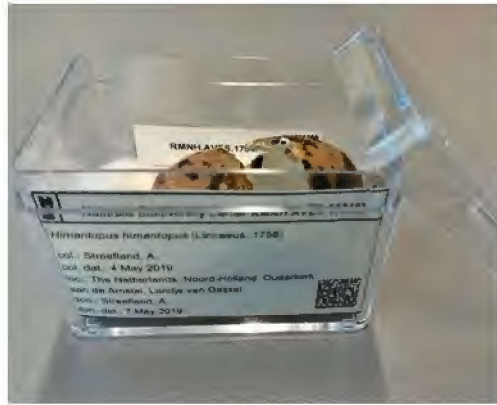
Na zowel in 2015 als in 2017 drie broedpaartjes Stelkluut in het werkgebied van de VWGA te hebben gehad, met twee (uit twee paar), respectievelijk drie (uit een paar) vliegvlugge jongen op het Landje van Geijssel, was het in april 2019 opnieuw raak. Het begon op 22 april met drie Stelkluten, waaronder een paartje. Dit breidde zich uit naar vijf exemplaren eind april, waarbij het leek te gaan om het bestaande paartje en drie vrouwtjes, die avances begonnen te maken bij het mannetje, maar door het territoriale vrouwtje werden verjaagd. Intussen paarde het bestaande paartje regelmatig, wat uiteindelijk uitliep op nestbouw, pal voor de kijkschuur, waarna op 30 april het eerste ei verscheen (waarneming Guus van Duin). De drie andere Stelkluten hadden op dat moment het Landje verlaten. Zoals in andere jaren gingen de ouders onregelmatig op het ei zitten, wellicht in afwachting van meer eieren; de paringen gingen in ieder geval door. Op 3 mei werd er onafgebroken op het ei(de eieren) gebroed door zowel mannetje als vrouwtje. Die dag stak helaas een koude noordwesten wind op, regelrecht op het onbeschutte nest. Daarbij zakte in de nacht de temperatuur naar

4°C en volgden zware regenbuien; overdag bleef de temperatuur onder de 10°C, met nog steeds zware buien en een koude wind.

Wat er op 4 mei gebeurde, is niet helemaal te achterhalen, maar in ieder geval waren de Steltkluten 's middags verdwenen (waarneming Guus van Duin). Toen ik dat enkele uren later ging verifiëren door even het modderige Landje te betreden (slechts enkele Bosruiters opjagend), vond ik het nest verlaten, met op 1 meter afstand het deels stuk-getikte en bijna geheel gelegeerde ei. Zoogdieren laten geen resten achter, dus is de dader wellicht een kraai of meeuw geweest.

Broedvogels, geconfronteerd met extreem slechte weersomstandigheden, besluiten soms het nest in de steek te laten en er verder geen onnodige energie meer in te steken. Het ei kan dus, nadat de Steltkluten eventueel het Landje verlaten hadden, uit het nest gewaaid of geroofd zijn en deels gelegeerd zijn door de plunderaar. Of het ei is geroofd in een onbewaakt ogenblik, en nabij het nest opengemaakt. Het feit echter dat er vrij veel uit het ei was weggelopen, kan erop duiden dat mannetje Steltkluit de rover heeft betrap en verjaagd, en pas later met het vrouwtje het Landje verlaten heeft. Op aangeven van Ruud Vlek is het ei naar Naturalis verstuurd. Al met al nog géén geslaagde broedpoging in 2019, wellicht dat er nog andere paartjes in mei neerstrijken om te gaan broeden.

Eerdere artikelen over broedende Steltkluten verschenen in De Gierzwaluw 53- 3+4, en 55-4.

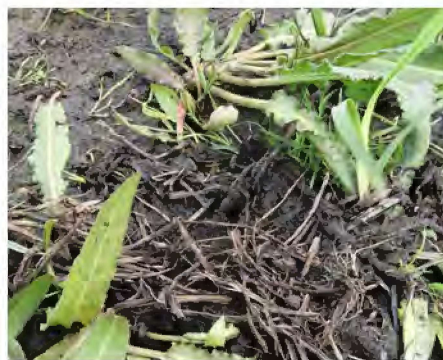

Het ei, helaas nu helemaal gebroken, opgeborgen bij Naturalis

FOTO: ADRIE STREEFLAND

het geplunderde ei

het weggespoelde nest